

LIETUVOS UNIVERSITETŲ REKTORIŲ KONFERENCIJA

Lithuanian Universities Rector's Conference

Lietuvos universitetų susitarimas dėl klimato kaitos

2020 m. sausio 31 d.

Mes, žemiau pasirašę Lietuvos universitetų rektoriai, atsižvelgdami į

Paryžiaus klimato kaitos susitarimo (2015 m.), Jungtinių Tautų Generalinės asamblėjos globalaus darnaus vystymosi dokumento „Darbotvarkė 2030“ (2015 m.) nuostatas ir šiuose dokumentuose deklaruojamus tikslus,

žinojimą, kad nulinis žmogaus veiklos anglies pėdsako siekis, klimatui neutralios ekonomikos kūrimas, atsparumo klimato kaitai didinimas, nemotyvuoto skepticizmo klimato kaitos aktualumo klausimais išgyvendinimas – nepaprastai svarbios visų institucijų veiklos sritys,

savo bendruomenių supratimą apie klimato kaitos padarinių žalą aplinkai ir visuomenei, tvirtą tikėjimą pagrindiniu universitetų vaidmeniu ir jų pareigą esmingai prisidėti formuojant tvarią visuomenės ateitį,

žinojimą, kad universitetai turi tarnauti visai visuomenei vykdydami mokslinius tyrimus, skleidami žinias ir pažangią praktiką bei ugdydami informuotus absolventus,

įsitikinimą, kad kryptinga lyderystė kovojant su klimato kaita bei diegiant moksliniais įrodymais bei inovacijomis pagrįstus prisitaikymo būdus ilgalaikėje perspektyvoje sumažins energijos sąnaudas ir klimato trikdžių žalą, pagerins gyvenimo kokybę,

šiuo susitarimu siekia priiimti lyderio vaidmenį reaguojant į klimato pokyčius, kuriant žinias ir integruojant klimato klausimų sprendimą į švietimo ir mokslinių tyrimų programas bei įveikiant visuomenės klaidingas nuostatas klimato kaitos klausimais.

Mes taip pat raginame prisijungti prie mūsų veiklų kreipiant visuomenę darnos su aplinka ir klestėjimo link ir kitas mokslo ir studijų institucijas.

Lietuvos universitetai kovai su klimato kaita įsipareigoja:

1. Sukurti išsamų Klimato veiksmų planą.

1.1. Per du mėnesius nuo šio dokumento pasirašymo paskirti atsakingus darbuotojus ar vidines institucines struktūras, kurios vadovautų Plano rengimui ir įgyvendinimui.

1.3. Sudaryti šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) išmetimo inventorizaciją bei nustatyti artimiausio laikotarpio galimybes ŠESD mažinimui. Informuoti apie tai pirmajame metiniame pažangos įvertinime universitetų bendruomenės ir visuomenės.

1.4. Per dvejus metus nuo Plano įdiegimo pradžios atlikti pradinį universiteto miestelio bendruomenės atsparumo klimato kaitai vertinimą, atsižvelgiant į esamą būseną ir dabartinį pažeidžiamumą.

1.5. Per trejus metus nuo Plano įgyvendinimo pradžios datos sukurti *veiksmų strategiją*, atspindinčią visos bendruomenės ir universitetų valdomo turto komponentus, kurioje būtų tikslinė data pasiekti veiklos modelį atitinkantį anglies neutralumą; tarpinės tikslinės datos, kuriomis siekiama įvykdyti orientacinius tikslus, kurie lems anglies neutralumą ir padidins atsparumą klimato kaitai; pažangos stebėjimo mechanizmai ir rodikliai (įskaitant esančius už universiteto ribų);

1.6 Inicijuoti ir plėtoti tarpkryptinius su klimato kaita ir klimato valdymu susijusius mokslinius tyrimus, grįstus bendra vizija ir stipria tarpuniversitetine partneryste, keičiančius studijų turinį ir pačių universitetų struktūrą;

1.7. Įtraukti anglies neutralumo ir atsparumo klimato kaitai klausimus į studijų programas ir kitas švietimo patirtis visiems studentams;

1.8. Vykdyti veiklas, formuojančias pilietinę ir brandžią klimato kaitos klausimais visuomenę; stiprinti mokslininkų vaidmenį politinių sprendimų priėmimo procesuose.

2. Vykdyti viešą pažangos vertinimą ir stebėseną.

2.1. Per vienerius metus nuo strategijos veiksmų įgyvendinimo pradžios dienos ir vėliau kiekvienais metais atlikti metinį pažangos vertinimą (įskaitant ŠESD emisijas, energijos vartojimo efektyvumą, atsparumo klimato kaitai vertinimą ir t.t.).

2.2. Ne rečiau kaip kas penkerius metus peržiūrėti, pataisyti ir pakartotinai viešai pateikti Klimato veiksmų planą, kuris gali būti kaip naujo darnaus vystymosi plano dalis arba kaip atskiras Planas.

ISM Vadybos ir ekonomikos universiteto rektorius dr. Dalius Misiūnas

Kauno technologijos universiteto rektorius prof. Eugenijus Valatka

Klaipėdos universiteto rektorius prof. dr. Artūras Razbadauskas

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos viršininkas plk. Juozas Kačergius

Lietuvos sporto universiteto rektorė doc. dr. Diana Rėklaitienė

Lietuvos muzikos ir teatro akademijos rektorius prof. Zbignevas Ibelgaupas

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto rektorius prof. habil. dr. Remigijus Žaliūnas

Mykolo Romerio universiteto rektorė prof. dr. Inga Žalėnienė

Šiaulių universiteto l. e. p. rektorius prof. dr. Darius Šiaučiūnas

Vilniaus dailės akademijos rektorė doc. Ieva Skauronė

Vilniaus Gedimino technikos universiteto rektorius prof. dr. Alfonsas Daniūnas

Vilniaus universiteto rektorius prof. habil. dr. Artūras Žukauskas

Vytauto Didžiojo universiteto rektorius prof. Juozas Augutis